

PARASPORT
SPORTKURZUSOK SPECIÁLIS
SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓKNAK
2. OLDAL

INFORMATIKA
ÚJONNAN INDULÓ
KÉPZÉSEK A PALETTÁN
4. OLDAL

KÖRNYEZETVÉDELEM
FENNTARTHATÓSÁGI
PROGRAM AZ ELTE-N
6. OLDAL

ELTE Hírek

Az Eötvös Loránd
Tudományegyetem lapja

2018. ÁPRILIS | HÍREK, FEJLESZTÉSEK, BESZÁMOLÓK EGYETEMÜNK VILÁGÁRÓL | WWW.ELTE.HU

DÉKÁN

Megőrzés és megújulás

ELTE

A Kari Tanács egyhangú döntése alapján 2018. január 25-én Sonkoly Gábor habilitált egyetemi docenst, a Történelmi Intézet igazgatóhelyettesét, az Atelier Európai Társadalomtudományi és Histográfiai Tanszék vezetőjét választotta meg a Bölcsészettudományi Kar dékánjává. Az új vezető a főbb feladatokról, illetve a BTK helyzetéről és jövőjéről beszélt lapunknak.

FOLYTATÁS A 7. OLDALON

BIOLÓGIAI INTÉZET

Kötőszövetek

ELTE

Az ELTE Biológiai Intézete számos nemzetközileg is ismert kutatásnak ad otthont. A Családi Kutya Program fejleményeiről, az etorobotika témaköréről és az intézetet érintő fejlesztésekről Miklósi Ádám intézetigazgató beszél.

FOLYTATÁS A 6. OLDALON

PROJEKTEK, AMELYEK MEGHATÁROZZÁK AZ ELTE JÖVŐJÉT

Alap és építkezés

ELTE

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program 5.2.4 számú projekt keretében ötmilliárd forintos támogatást nyert el az ELTE infrastruktúrájának fejlesztésére, 15 legjelentősebb épületének átfogó energetikai korszerűsítésére, amellyel éves szinten több mint 300 millió forintos energiamegtakarítást érhet el az Egyetem. Papp Gábort, a KEHOP projekt irányítóját, az ELTE Kancellária műszaki főigazgatóját a projekt során szerzett tapasztalatairól, kihívásokról és az elért eredményekről kérdezte az ELTE Hírek.

Lassan három éve, 2015 őszén kezdődött el a tervezés, amikor a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében lehetőség

nyílt a költségvetési szerek számára is pályázatot benyújtani. Az ELTE Műszaki Főigazgatósága megvizsgálta az Egyetem épületeit és felke-

reste a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumot mint Irányító Hatóságot. És onnantól nagy ívű munka kezdődött.

FOLYTATÁS A 3. OLDALON

STRATÉGIA

Az ELTE bizonyít

ELTE

Bérekről, elvándorlásról, online oktatásról, a gazdaságtudományi képzésekről, valamint az ELTE régiós szerepéről is nyilatkozott az ELTE Híreknek adott

interjújában dr. Zentai László oktatási és tanulmányi rektorhelyettes.

FOLYTATÁS AZ 5. OLDALON

BABEŞ-BOLYAI

Kiváló helyezés

ELTE

Románia legrégebbi, legsokszínűbb, legnagyobb egyeteme, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) a nemzetközi rangsorokban elért kiváló eredménye szerint Románia egyik legsikeresebb egyetemének is mondhatja magát. A versenyképességről, az egyetemi brandről, a rangsorok fontosságáról és hatásairól dr. Ioan-Aurel Popot, a romániai Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektorát kérdeztük.

FOLYTATÁS A 8. OLDALON

HÍREK | VELÜNK TÖRTÉNT

RANGSOR

Ismét az élvonalban

ELTE

Több mint száz helyet javított pozícióján a természet- és bölcsészettudományban az ELTE a 2018-as QS (Quacquarelli Symonds) rangsor szerint. A régészet, a nyelvészet és a filozófia a világ legjobb kétszáz képzése között van.

Országos vezető szerepét megőrizve három szakterületen hat tudományágban került be a rangos QS 2018-as összesítésébe az ELTE.

A **bölcsészettudományi** képzés a tavalyi 401–450. helyről előre-

lépett a 321. helyre. A szakterületen belül kiemelkedően szerepelt a régészet, a nyelvészet és a filozófia, amelyek mindegyikét a 151–200. helyre rangsorolták.

A **természettudományokat** tekintve a 2017-es 396. helyről

idén több mint száz helyezést javított pozícióján az egyetem, így a 291. helyre került. A matematika stabilan őrzi korábbi, 251–300. helyét, a fizika-csillagászat viszont a tavalyinál jobb eredményt ért el, a 301–350. helyet érdemelte ki.

A **társadalomtudományok és menedzsment** terület a 451–500. helyen szerepel, az **élettudományok** kategórián belül pedig a 201–250. helyre került a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, ahová az ELTE állatrendszertani, növényélettani és ökológiai kutatásai tartoznak.

(Forrás: elte.hu)

PARASPORT

A lényeg ugyanaz

ELTE

Már két éve, hogy életminőséget javító sportkursusokat szervez a speciális szükségletű hallgatók számára az ELTE Fogyatékosügyi Központja (rövidesen már Speciális Hallgatói Ügyeket Támogató Iroda) a Budapesti Egyetemi Atlétikai Club támogatásával. Az együttműködés részleteiről Kovács Krisztinát, a Fogyatékosügyi Központ vezetőjét és Simon Gábor BEAC-igazgatót a Magyar Paraszport Napján kérdeztük.

Kovács Krisztina: Célunk, hogy az ép és a sérült hallgatók együtt sportoljanak, és rendkívüli sikerességről beszélhetünk. Vannak azonban olyan hallgatók is, akik számára az inkluzív sportolás sem elérhető, így esetükben az úszás, a víz, akár mint terápiás közeg is hatalmas segítség lehet. Így született meg a paraúszás, amely az egyetlen olyan sportágunk, amelyet csak a most említett csoportok vehetnek igénybe, míg minden inkluzív sportolási lehetőség bárki által látogatható.

Simon Gábor: Hiszek abban, hogy a jó ügyek és a megfelelő emberek megtalálják egymást. A sport szintén egy ilyen jó ügy, a fogyatékosokkal élő hallgatókkal foglalkozni pedig rendkívül nemes fel-

adat. Közösen képesek vagyunk a sportéletet színesíteni, a fogyatékos hallgatók életét megkönnyíteni, az egyetem mindennapi életébe integráló programsorozat megszervezésé-

sére, a számos elérhető sportág biztosítása mellett.

Kovács Krisztina: Hadd büszkélkedjünk: a paralimpián részt vett alpesi síelő, Balogh Zsolt szintén ELTE-s hallgató. Ő az első magyar válogatott látássérült síversenyző; rá is rendkívül büszkék vagyunk.

Simon Gábor: Büszkék vagyunk a hallgatók sikereire. Jancsó Tamás (az ELTE hallgatója és jelenleg doktori tanulmányait folytatja) fekvőnyomó például súlycsoportjában többszörös országos bajnok, a BEAC első parasportolója, illetve a klub országos és nemzetközi képviselője. A 2016-os Európai Egyetemi Játékok mezőnyéhez – Magyarországot egyedülként képviselve – egy ELTE-s csapat is csatlakozott: Krisztina vezetésével, Páni Róbert felkészítésével, négy arany- és egy ezüstérem született. Úgy gondolom, ez az eredmény önmagáért beszél.

Nagyot dobnak

JUBILEUM

A zene hatalma

ELTE

A Megváltó utolsó hét szava a keresztfán című Haydn-mű vonósnézekari változatát, valamint Kovács Zoltán Requiem Choralis című darabját adták elő a hangversenyen

Jubileumi koncertet adott a Zeneakadémián az Eötvös Művészeti Együttes február 10-én. A hatvanadik, valamint hetvenedik évfordulóját ünneplő ELTE Bartók Béla Énekkart és Egyetemi Koncertzenekart a Liszt-díjas, kiváló művész Kovács László karmester vezényelte.

A különleges alkalomra az Eötvös Művészeti Együttes kivételes művet választott: a darabot egy kortárs magyar szerzőtől, Kovács Zoltántól rendelte meg. Kovács László igazgató, karnagy kiemelte: nem minden nap adatik meg egy megszülető mű fölött bábáskodni. Olyan darab született, amely mind a kórus, mind a zenekar egyik legkedvesebb műve lett, és a próbafolyamatokba rendhagyó módon a szerző, Kovács Zoltán is becsatlakozott. Az ünnepi koncert narrátora Mécs Károly volt, a zenekarhoz pedig Rolla János Kossuth-díjas hegedűművész is csatlakozott, akit több mint két évtizedes barátság fűz a

művészeti együtteshez. „Olyan emberek között lenni, ahol mindenki szereti a zenét, nagyon ritka alkalom, de ezek azok, amik idekötöttek a zenekarhoz” – mondta a próbák kapcsán Rolla János. Az együttes legközelebb a Pázmány-napi esti ünnepi koncerten zenél 2018. május 11-én, 18 órakor.

A Bartók Béla Énekkar és az Egyetemi Koncertzenekar alapvetően „amatőr társulat”; a kórustagok a csillagásztól a nyelvtanárig mindenféle polgári szakirányt és foglalkozást képviselnek.

KIÁLLÍTÁS

Bejön a számítás

ELTE

A Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok idén ünnepli 125., a Matematikai Múzeum pedig a 25. születésnapját. Az évfordulók kapcsán a múzeum előtti folyosót nemzetközi híró művészek és lelkes diákok alkotásai díszítik. A kiállítás szabadon látogatható.

A múzeum számos diákcsoportot és érdeklődőt fogad a méltán híres Öveges professzor stílusában; izgalmas, interaktív kiállítással várja a látogatókat. A múzeum baráti köre által szervezett, bárki által látogatható, rendszeres Múzeumi Estéken a tanulmányi időszakban szerdánként 17 órától neves előadók várják a nagyérdeműt és a matematika szerelmeseit. Holló-Szabó Ferenc, a múzeum alapítója töretlen lelkesedéssel és lendülettel kalauzolja végig az érdeklődőket a múzeum egyedi kiállítási darabjai között.

FEJLESZTÉS | SZINTE MINDEN SZINTEN

KÖRNYEZETI ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI OPERATÍV PROGRAM AZ ELTE-N

Az ötlettől a megvalósításig

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

„Az Irányító Hatóság részéről volt egy monitoring feltételrendszer, és vállalni kellett az ott szereplő indikátorokat, valamint azt, hogy ezeket nagy biztonsággal tudjuk tartani öt éven keresztül. Az épületeket aszerint választottuk ki, hogy melyek hozták a legjobb indikátorokat. Meghatároztuk a legrégebbi – legkevésbé korszerű –, az energiahatékonysági programba beilleszthető épületeket. A Minisztériummal közösen alakítottuk ki a végleges épületegyüttest” – mondta Papp Gábor, a KEHOP projekt irányítója, az ELTE Kancellária műszaki főigazgatója.

A Minisztérium kiemelt felsőoktatási projektként kezelte a pályázatot, így született meg 2016 tavaszán az a kormányhatározat, amelynek értelmében négy intézmény nagy összegű támogatásban részesülhetett. Az ELTE 5 milliárd forintos támogatást nyert el az oktatási épületeinek, kollégiumainak fejlesztésére, egy európai színvonalú infrastruktúra kialakítására. 2016 őszén megindultak a kivitelezésre a nyílt közbeszerzési eljárások, és 2017. március 1-jét követően pedig szinte minden héten átadott az ELTE egy-egy építési területet a nyertes vállalkozásoknak. A közbeszerzési eljárások mindegyike jogorvoslat nélkül zárult, több különböző építési kivitelező cég pályázott sikeresen.

„Érdemes megemlíteni, hogy a bruttó 5 milliárd forintból 4 milliárd 790 millió forintot a kivitelezési munkákra fordítottunk. Az egyéb előkészítési, műszaki ellenőrzési és projektmenedzsment-feladatokra alig több mint 200 milliót költöttünk. Ez igen jó arány. Az volt a célunk, hogy a szakmai kompetenciát lehetőség szerint az egyetemen belül tartsuk, a Műszaki Főigazgatóság állományán belül, és a rendelkezésre álló összeg minél nagyobb hányadát tudjuk az épületekre fordítani. Ez a cél teljesült, határidőre, az 5 milliárdot nem túllépve megvalósítottuk” – emeli ki a műszaki főigazgató.

Papp Gábor

A beruházás, felújítás folyamata

Jelenleg a Nagytétényi úti kollégium komplex felújításán kívül – amelynek finanszírozása egyharmad részben KEHOP uniós támogatásból, kétharmad része pedig az ELTE saját forrásából történik – minden helyszínen lezárultak a felújítási munkák, a vállalkozó átadta a területet. Minden épületnél megtörtént a nyílászárócsere. Napelemeket a 15 beruházási épületből 14-re helyeztek ki. Az Ajtói Dürer sori kollégium esetében a 14. kerületi önkormányzat nem adta meg az engedélyt napelemek felhelyezésére, mert nem illeszkedett a kerület településképi elvárásához. A napelemek üzembehelyezését követően az épületek jelentős

(közel 0,7 MVA) primer energiát fognak termelni az Egyetem számára. A beruházások lehetőséget adtak arra, hogy az érintett épületek energetikai besorolása legalább egy szinttel feljebb lépjen.

„A legnagyobb kihívás az volt, hogy hogyan tudunk a hat fős állománnyal egyszerre 15 helyszínen helyt állni (a Műszaki Főigazgatóságon hat beruházási mérnök van). Ez volt a legnagyobb kockázat számomra, de nem adtam ki külső vállalkozásba ezeket a feladatokat, és helyt álltunk. Sikertől úgy megvalósítani a programot, hogy a műszaki tartalom sehol nem csorbult. Az is egy nagyon fontos tényező volt ugyanis számomra, hogy a közbeszerzési törvény adta gátló tényezők ellenére azt a szakmai tar-

termet tudjuk beszerezni és megvalósítani a kivitelezőkkel együtt, amellyel nem csökken a szakmai tartalom. Egyik helyszínen sem volt komolyabb határidőcsúszás: 4-8 hét között volt a maximum, ezek mind kezelhetők voltak” – mondja Papp Gábor.

A műszaki főigazgató hozzátette, az egy-másfél hónapos határidőcsúszás nagyon jó átlagérték, és terveztek is vele. Azoknál az épületeknél, ahol csúszott a határidő, a felújítási munkálatokkal párhuzamosan folyt a kollégiumi szállásadás és oktatás is. Az Apácaiban és a Radnótiiban volt egy kritikus időszak, amikor be kellett avatkozni, ugyanis a kivitelezők nem tudták az összes homlokzati és udvari új nyílászárót kicserélni, ezért egy

szigorú átmeneti intézkedést kellett hozni augusztus 15. és augusztus 31. között.

„Ennek az volt a tétje, hogy a tanítási év megkezdhető-e az épületben vagy nem, de sikerült ezt is menedzselnünk, és mindenhol megkezdődhetett időben a tanítás. Most zajlik a záró energetikai felmérés, amely azt hivatott ellenőrizni, hogy az energiakorszerűsítésnek – amelyet az ELTE a KEHOP projektben végrehajtott az épületeken – milyen éves energiamegtakarítási hányada és mértéke jelentkezik majd az Egyetem költségvetésében.”

A projekt eredményei

A 2018-as évben az előző évhez képest mintegy 320 millió forinttal kevesebb közműköltséget kell terveznie az ELTE-nek, ezt a további évekre már ezen az alacsonyabb szinten lehet tervezni.

„Amikor 2015-ben idekerültem, akkor az egyetem éves, 2014-es közműterve kétféle milliárd kétszázmillió forint volt. Kinevezésemkor két fontos célkitűzést vállaltam: az egyik, hogy azokat a közműfajtákat, amik szabadpiacon versenyztetettek, vigyük ki a piacra és versenyztesztük meg (ezt az elődeim nem tartották fontosnak), a másik pedig, hogy az épületek energetikai felújítását hajtsuk végre, mert ezek olyan költségmegtakarítási potenciálok, amiket vétek lenne nem kihasználni. Mind a két cél teljesült” – hangsúlyozza Papp Gábor.

Az említett energetikai megtakarításon túl fontos, hogy azok a korszerű nyílászárók, amelyeket az ELTE beépített, nemcsak hő-, hanem kiváló hangszigetelők is. A klimatikus viszonyok is jelentősen javultak, és környezetvédelmi szempontból is jelentős az előrelépés a kondenzációs kazánok alkalmazásának köszönhetően, így évente 4640 tonna üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentésével (CO₂) az Egyetem is hozzájárul a fenntartható életfeltételekhez.

INNOVÁCIÓ | KIHÍVÁSOK ÉS MEGOLDÁSOK

dr. Horváth Zoltán

ÚJONNAN INDULÓ KÉPZÉSEK AZ INFORMATIKAI KARON

Frissítés folyamatban

ELTE

A gyorsan változó munkaerőpiaci körülményekhez igazodva az ELTE Informatikai Kara számos új képzést indít. A minőségi garanciát jelentő kettősdiplomás EIT mesterprogramról és az újonnan induló képzésekről dr. Horváth Zoltán dékánt kérdeztük.

– A legfontosabb az új képzések közül az autonómrendszer-informatikus mesterszak, amely az önzetű autók intelligens szoftvereinek tervezésére készíti fel a hallgatókat. A minket érintő terület a mesterséges intelligencia forgalmi szituációkban történő alkalmazása, a gépjármű szenzorából érkező nagy mennyiségű adat feldolgozása a gépi döntéshozatal elősegítéséhez. A hallgatók megismerkednek többek között a mély tanulás, a számítógépes grafika, a kép- és jelfeldolgozás, a 3D-s látás és a robotika területeivel is.

– **Gyakorlati szinten hogyan valósul meg a képzés?**

– A szak tantervét a Bosch kezdeményezésére dolgoztuk ki. A kapott kutatás-fejlesztési témákba a hallgatókat is szeretnénk bevonni az Informatikai Kar hagyományához igazodva: a mesterképzéseken a hallgatók csoportban dolgoznak az ipartól kapott témákon, határidőre, oly módon, hogy látják is munkájuk eredményét. Fontos még megemlíteni azt a „Bosch Professzúrát”, amely egy olyan ki-

emelt oktatói pozíció karunkon, amelyet maga a vállalat hozott létre. Ennek betöltése folyamatban van, a világ bármely pontjáról várunk jelentkezőket.

– **Kiknek ajánlják az új képzést? Hány hallgatóra számítanak?**

– Informatikai képzésünk 2016-ban és 2017-ben is a világ 500 legjobb képzése között szerepelt. Ennek részben az az oka, hogy angol nyelvű mesterképzéseink az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) kettősdiplomás mesterprogramjainak részét képezik. Az Informatikai Kar által kínált specializációk az adattudomány, kibebiztonság, valamint szoftver- és szolgáltatásarchitektúrák területén képeznek szakembereket. Képzéseink húsz európai egyetemmel közösen – ebbe a sorba csatlakozik most be az autonómrendszer-informatikus képzés is. A program keretében belülről nemzetközi színvonalú diplomamunkák készülhetnek, amelyeket az ELTE mellett más, a programban részt vevő nagy egyetemnek is büszkén tehetnek közzé honlap-

jukon. Bízunk abban, hogy kiemelkedő hallgatókhoz juthatunk, hiszen az EIT digitális alprogramja az együttműködő egyetemek konzorciumával közösen toboroz hallgatókat az egész világról. Ehhez tudnak csatlakozni a magyar hallgatók, hiszen ötven államilag finanszírozott helyet kértünk számukra. Továbbá kiemelném, hogy a Deutsche Telekom berlini kutatóközpontja és a Berlieni Műszaki Egyetem együttműködésében létrehozott Innovációs és Fejlesztő Laboratórium (T-LABS) másfél évvel ezelőtt úgy döntött, hogy Európában másodikként az ELTE-n hoz létre egy ipari, adattudományi tanszékét. Így a meglévő programtervező-informatikus képzésen belül elindulhat az adattudományi mesterképzés is, angol nyelven, specializációként.

– **Kiket várnak az egyéves informatikai kiegészítő képzésre?**

– A 60 kreditű, egyéves informatikaképzés tavalyelőtt indult. Jelenleg a második évfolyama vesz részt az oktatásban. Pályázati alapon választjuk ki az ELTE nem informatikus és nem informatikatanár hallgatói közül azokat a hallgatókat, akik szeretnék a saját szakterületük mellett egyévnél, professzionális informatikai tudást szerezni. Nem tételezünk fel semmilyen informatikai előismeretet. Pályázati alapon, 20-25 hallgatót tudunk fogadni egy évben. Hosszú távon abban is reménykedünk, hogy így könnyebben megvalósulhatnak interdiszciplináris kutatások.

GYAKORLATORIENTÁLT SZEMLELET
A PÁLYÁZATI PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉS TERÜLETÉN

Fillérre pontosan

ELTE

A Pályázati Központ (PÁK) pénzügyi ellenőrzésért és monitoringért felelős egysége a Pénzügyi Ellenőrzés és Monitoring Osztály (PEMO). A beérkezett pályázati pénzekhez kapcsolódó adminisztratív feladatokról és a PEMO működéséről Plesoczki Mihállyal, a PÁK igazgatóhelyettesével és a PEMO osztályvezetőjével beszélgettünk.

– **Milyen területért felelős Ön pontosan? Melyek a legnagyobb feladatok?**

– A Pályázati Központ 2015-ben két önálló, a gazdálkodási és a rektori terület alatt külön irányítással működő szervezet integrálásával jött létre. Ezen belül jelenleg a Pénzügyi Ellenőrzés és Monitoring osztály vezetését végzem igazgatóhelyettesként. Munkánk elsősorban az ELTE központi és kari kezdeményezésű pályázatainak a pénzügyi elszámoláshoz kapcsolódó bizonylati feldolgozása, ellenőrzése, beszámolási folyamatok irányítása és a vezetőinformációs rendszer biztosítása.

– **Hogyan tudja hasznosítani a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban szerzett tapasztalatait?**

Plesoczki Mihály

– Összességében közel húsz éve dolgozom a közigazgatásban, ebből 13 évet vezetőként. Munkám során kifejezetten hazai és nemzetközi nagyprojektek pénzügyi elszámolásával és ellenőrzésével foglalkozom, és úgy érzem, a gyakorlatorientált szemléletet sikerült beépíteni az ELTE eljárásrendjébe.

– **Mekkora és milyen csapattal dolgozik?**

– Kiváló, hatfős csapattal dolgozom. Kinevezésekor az volt az egyik fő szempont, hogy együttműködésen, bizalom alapuló kapcsolatot alakítsak ki a kollégákkal – azt hiszem, ez sikerült. A Pályázati Központ irányítása alá tartoznak a kari irányítással a kari szervezetbe integrált pályázatos kollégák, akikkel szintén töreksem az eredményes szakmai kapcsolat fenntartására.

– **Hogyan tenné hatékonyabbá a PEMO működését?**

– A napi ügymenet miatt sok esetben háttérbe szorulnak azok a feladatok, amelyek az egyes projektek változáskövetéséhez kapcsolódnak – ez megnehezíti monitoring tevékenységünket. Ezek naprakész nyilvántartása fejlesztendő terület.

– Ezen kívül mindenféleképpen szükséges fejleszteni a központ és a kari pályázatos kollégáinak együttműködését; szorosabb együttműködéssel könnyedén növelhetjük a hatékonyságot. Továbbá a pályázatok növekedésével – úgy gondolom –, hogy elengedhetetlen a humán erőforrások megfelelő továbbképzése és fejlesztése is.

ALAPOK | ÉRTÉK ÉS ELLENÉRTÉK

„Az oktatáshoz, a kutatáshoz pénz kell”

Dr. Zentai László oktatási és tanulmányi rektorhelyettes

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

– Harmadszorra tölti be az oktatási rektorhelyettesi pozíciót. Miben más ez a ciklus?

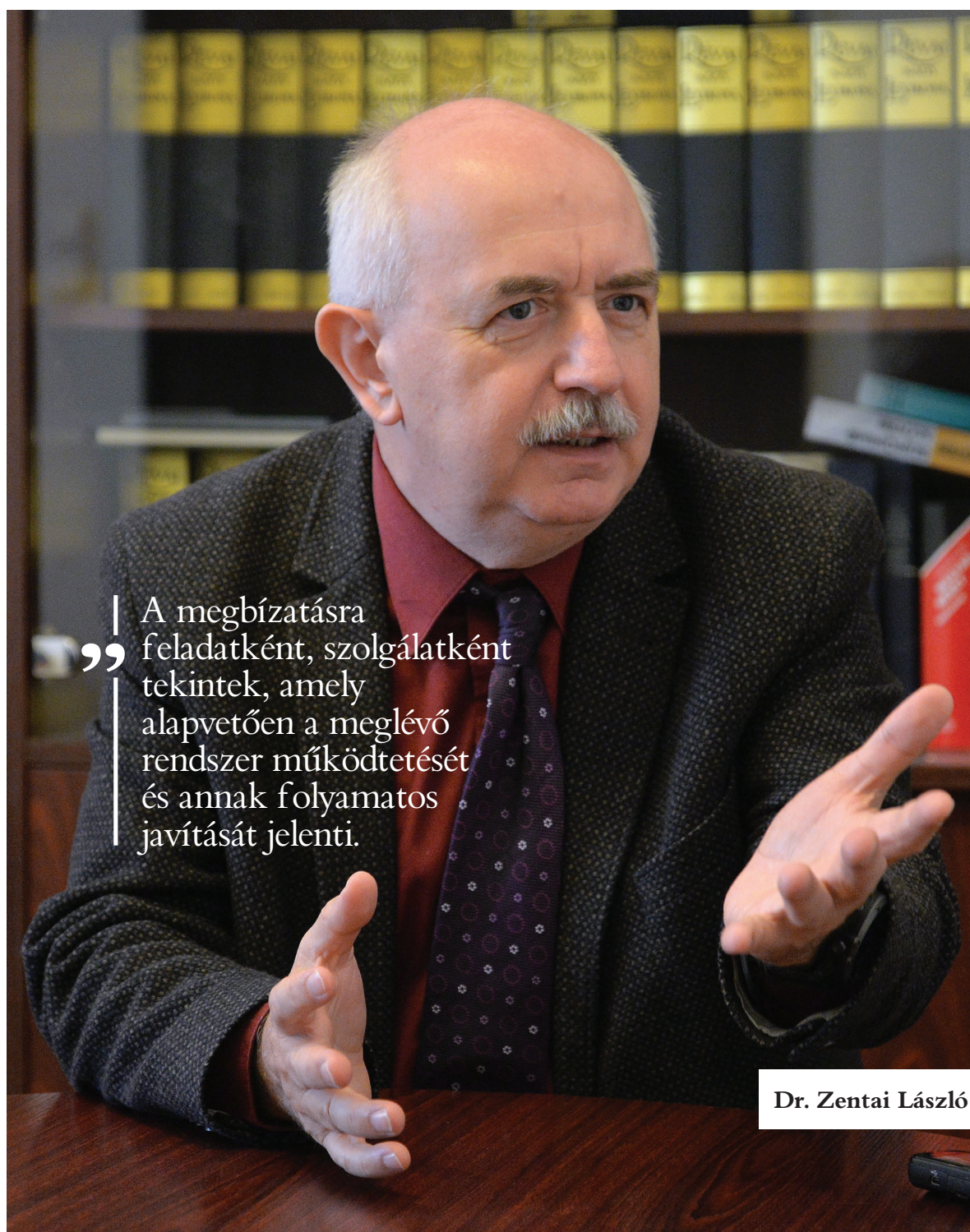
– Valóban a harmadik rektor irányítása alatt foglalkozom ezzel a területtel. Kifejezett céljaim nincsenek, hiszen az egyetemnek van elfogadott intézményfejlesztési terve, rektori programja. A megbízatásra feladatként, szolgálatként tekintek, amely alapvetően a meglévő rendszer működtetését és annak folyamatos javítását jelenti. Azon kívül, hogy igazodni kell a változó szabályozási környezethez, nem igazán kell feltalálni semmit. Úgy gondolom, hogy egy oktatási rektorhelyettes akkor végzi jól a munkáját, ha a hallgatók nem tanulják meg a nevét, és legfeljebb csak a diplomáján találkozik a nevémmel, aláírással.

– A képzési portfólióban azért jelentős változások történtek...

– A szombathelyi integráció és a Gazdálkodástudományi Intézet (GTI) alapítása előzetesen nem, vagy csak távolról szerepeltek az intézményfejlesztési tervekben. Mindkét változás fenntartói döntés volt, bár a gazdaságtudományi képzési terület fejlesztése valóban egybeesett a mi terveinkkel. A GTI jelenleg talán a legfontosabb fejlemény az ELTE-n – a nyílt napokból azt szűrtük le, hogy nagy az érdeklődés a meghirdetett képzések iránt. A felvételi jelentkezések pontos adatait majd csak áprilisban látjuk. Mindenesetre olyan piacon szeretnénk komoly szerepet betölteni, ahol a Corvinusszal versenyezhetünk: az elkövetkező években néhány ezer hallgatót szeretnénk ide vonzani.

– A szombathelyi integrációval látszik, hogy a duális képzés életképes. Mit lehet ebből kihozni?

– Érdemes szem előtt tartani, hogy az egyes karoknak merőben más lehetőségeik vannak „piacosítani” a képzéseiket. Van, ahol jelentősen nőtt a külső bevételek aránya az állami finanszírozáshoz képest. Nyilvánvaló, hogy a kevésbé „piacképes” szakokat gondozó karoknak korlátozottak az ilyen lehetőségei, de ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy az ő képzéseik kevésbé fontosak. Úgy látom, hogy az ELTE összes kara a saját lehetőségeihez mérten próbálkozik a külső kapcsolatépítéssel. Ez lehet az ipar, de például a BTK a kulturális és nemzetközi kapcsolatok terén erős. Tehát reagálunk a kihívásokra, és a kollégáimmal ehhez igyekszünk a karok számára minden szakmai segítséget megadni.

Dr. Zentai László

„A megbízatásra feladatként, szolgálatként tekintek, amely alapvetően a meglévő rendszer működtetését és annak folyamatos javítását jelenti.”

– Bérkérdés: sokszor hallunk egymásnak ellentmondó híreket. Mi az, amit biztosan tudunk?

– Állami fenntartású intézmény vagyunk, lobbizni tudunk, de viszonylag kicsi a mozgásterünk. Egy tavalyi szakmai eseményen elhangzott a miniszteri bejelentés, hogy komoly béremelés következik, és az egyetemi tanári fizetést jelentősen emelik. Ez eddig nem történt meg. A képlet az oktatói bérek kapcsán viszonylag egyszerű: az állami költségvetés minden évben meghatározza, hogy mekkora a professzori bér. Jelenleg bruttó 554 ezer forint, ami látszólag nem rossz, de ennek eléréséhez minimum 20-25 évet kell oktatni, valamint kutatni. Minden más oktatói javadalmazás ehhez igazodik, egy tanársegéd vagy egy adjunktus a professzori bér 40-50 százalékát kapja kézhez. Ennél sokszor egy középiskolai tanár, de akár egy

bolti árufeltöltő vagy pénztáros is többet keres. A nem oktatói, tehát a közalkalmazotti bértábla ennél is problémásabb. Ott a minimálbér emelése miatt teljesen „összecsúsztak” a fizetések, így előállt az a helyzet, hogy egy pályakezdő annyit visz haza, mint az, aki már húsz éve dolgozik ugyanilyen munkakörben. Ez jelentős feszültséget okoz, és nagyban csökkenti a motivációt is. A rektor és a kancellár kezdeményezésére elindult a munkáltatói elégedettségfelmérés, ebből pedig tisztán látszik, hogy az ELTE-s dolgozók leginkább az alacsony keresetükkel elégedetlenek, főleg, ha tudjuk: a cseh vagy szlovák kollégák kétszer, háromszor annyit kapnak ugyanabban a besorolásban. De még egyszer: ennek a rendezése kormányzati, költségvetési kérdés. Egy ilyen béremelés tízezreket érintene, ez pedig akár százmilliárdos tétel is lehet az állami büdzsében.

– Beszéljünk egy másik problémáról is, a potenciális hallgatók külföldre távozásáról. Mit érzel ebből az ELTE?

– Egy nem is olyan régi felmérésünkre tudok hivatkozni, amely azt mutatta meg, hogy míg egy évben nagyjából tízezer új diákot veszünk fel, addig ezek közül végül ténylegesen már csak kilencezer iratkozik be. Más intézményekben vélhetően hasonló vagy még rosszabb a statisztika. Az „eltűnő” hallgatók nagy része külföldi egyetemre nyer felvételt. A lemorzsolódás pár éve még öt százalék körül alakult, mostanra elérte a tíz százalékot. Különösen szomorú, hogy éppen a természettudomány területére a leginkább érintett. Sajnos a középiskolások közül eleve egyre kevesebben felvételiznek matematikából vagy fizikából. Akik pedig mégis ezt választják és tényleg jók, azokat könnyen elszívja a külföldi

felsőoktatás, hiszen ilyen szakemberekből mindenhol hatalmas a hiány. A trendet oktatóként magam is tapasztalom, a bejövő hallgatók átlagos tudása a magyar egyetemeken nem nő, hanem csökken. Sokan amiatt morzsolódnak le, mert nem tudják az egyetemi feltevételeket teljesíteni. Azt azonban látni kell, hogy a közelmúltban indult állami Új Nemzeti Kiválósági Programnak ugyanakkor van visszatartó ereje; a számottevő havi ösztöndíjak hiányában talán még többen választanának külföldi felsőoktatási intézményeket... Hasonlóképpen örömteli a tanárképzésben bevezetett Klebelsberg Képzési Ösztöndíj Program, hiszen a tanárképzésre történő jelentkezés kapcsán az elmúlt években riasztó adatokkal találkozunk, főleg a természettudományi diszciplínákban. A program pozitív hatása már érzékelhető a jelentkezők számában, de a tanárképzésbe belépők létszáma még mindig nem elegendő a tanárihiány csökkentésére.

– A hallgatói helyek feltöltésére lehet megoldás az online oktatás?

– Magyarországon elismert képzési forma a távoktatás, illet azonban elég kevés helyen hirdetnek meg. Egyrészt nem igazán kedvelt a hallgatói oldalon sem, másrészt azt is látni kell, hogy nem eldöntött még, hogy az online oktatás hosszú távon mennyire hatékony. Az ELTE inkább az e-learning megoldásokra koncentrálna, ez ugyanis kitérés pont lehet a külföldi hallgatók megnyerésére is. Egyetemünkön van már több olyan angol nyelvű képzés (például a környezettan), ahol egy évfolyamon már több a külföldi diák, mint a magyar.

– Hogy látja: erősödik az ELTE régiós szerepe?

– Ez csupán pénz kérdése – ezt tudomásul kell venni. A Kárpát-medencei szerepünk, súlyunk nagyon fontos; az ELTE sok területen segíti a külhoni magyar nyelvű oktatást. A szomszédos országokban az ELTE jó márkanév, más kérdés, hogy Nyugat-Európában vagy Európán kívül sokkal kevesebben ismerik. Össze kell vetni, hogy azoknak a régiós egyetemeknek – akár cseh, lengyel vagy szerb –, amelyek előttünk állnak a nemzetközi rangsorokban, mennyivel nagyobb a költségvetése a miénkhez képest. Az oktatáshoz, a kutatáshoz pénz kell. Az elmúlt években szerintem az ELTE bizonyította: ha több pénzt kapunk, akkor azt hatékonyan fel tudjuk használni, komolyabb eredményeket tudunk elérni nemzetközi összehasonlításban is.

KÖRÜLÖTTÜNK | ÉLŐ ÉS ÉLETTELEN

DR. MIKLÓSI ÁDÁM, AZ ELTE BIOLÓGIAI INTÉZETÉNEK JELENÉRŐL ÉS JÖVŐJÉRŐL

„Elhivatott hallgatókra van szükségünk”

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

A célkitűzésekről

„Az intézetigazgatói pályázat az 'Innováció és Proaktivitás' jegyében született meg. A Biológiai Intézet kissé elmarad a modern trendektől, ezért utol szeretnénk érni a nemzetközi szintet. Meg kell újítanunk az oktatást, így teljesen újra szerveztük a BSc biológia képzést és megújítottuk az MSc biológus képzést is. Az öt speciális szakirány esetében a PhD-képzés előtti alapos felkészítésre törekszünk. Ami pedig jelenleg is zajlik, az a tanárképzés átgondolása. Szeretnénk a

tanároknak is gyakorlati segítséget nyújtani olyan gyakorlatorientált képességek és tudás átadásával, amelyeket a középiskolákban hatékonyan kamatoztathatnak.”

A közegekről

„Magyarországon egy igazgatónak csakis az lehet a terve, hogy Közép-Európa legjobb Biológiai Intézetét hozza létre. Ennek – miután a tudomány nemzetközi – fontos lépését képezi a külföldi diákok fogadása, akik által egy jól működő inspiráló közeg hozható létre. Épp ezért indulnak angol szakok az MSc-képzésen

belül, így egy olyan izgalmas közeget teremthetünk, amihez minden biológusjelöltnek érdemes csatlakoznia.”

A szándékokról

„Elhivatott hallgatókra van szükségünk, velük a kiváló kutatóvá érés útján minden szükséges módszert, ismeretet módunkban áll megosztani, hiszen a Biológiai Intézet Magyarországon – sőt a környező országokat is ideértve – a biológiai tudományos területek egyik legszelebbes palettáját kínálja. Az élet működésének megértésére fogékony diákok nálunk biztosan megtalálják számításukat.”

Dr. Miklósi Ádám

ETROBOTIKA – MÁR A KÜSZÖB ELŐTT...

„A Családi Kutya Program a világon az egyik legrégebbi olyan kutatási irány, amely az ember és a kutya kapcsolatát vizsgálja. Az elmúlt években a kutya-ember kapcsolat etológiai aspektusain túl a mögöttes biológiai mechanizmusokat is igyekeztünk feltárni. Így a világon elsőként, egy új módszert bevezetve, különböző funkcionális agyi méréseket végezhetünk. Egy másik kutatási irányunk a genetika, ahol a viselkedés és a gének kapcsolatát vizsgáljuk. A harmadik irány egy újkeletű probléma gyakorlati megoldására irányul. Ez nem más, mint a robotika kérdése: hogyan

lehet olyan szociális robotot építeni, amelyik egy emberi környezetben hatékonyan tud működni? Ebben az esetben a kutya egy nagyon jó kiindulási modell. A kutya és a gazda közötti interakció-típusokat leegyszerűsítjük, így a tervezőmérnökök számára pontos hardver- és szoftverigényeket tudunk megfogalmazni. Ennek eredményeként a Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetemen együttműködve épül egy olyan prototípus, amelyet terveim szerint irodai robotként fogunk bevezetni elsőként a tanszéken, később pedig remélhetőleg több helyen is.”

ELKÖTELEZETT KÖRNYEZETVÉDŐK A ZÖLD ELTE-ÉRT

Megtakarító brigád

ELTE

„Úton a környezettudatos ELTE-s életforma felé” című új cikksorozatunk első részében az Együtt a Környezettudatos Szemléletért (EKSZ) fenntarthatósági program vezetője, Mudra Viktória és két koordinátora, Bere Anikó és Kun Fanni beszél a mindennapokról.

– Hogyan foglalná össze az EKSZ fenntarthatósági programját?

– Ez egy széles körű önkéntesi bázison alapuló, civil háttérű környezetvédelmi program, amelynek fő célja, hogy a környezeti terhelést csökkentse és környezeti szemléletformálást végezzen.

Az alaptevékenységek közé tartozik a szelektív hulladékgyűjtés és hulladéksökkentés, a környezettudatos működtetés segítése.

– Hány önkéntes és hány koordinátor dolgozik a programban?

– Általában 200 fő önkéntes és mintegy 25 fenntartható-

sági koordinátorral dolgozunk évente.

– Mekkora a szelektív hulladékgyűjtéssel elért megtakarítás összege?

– A megtakarítás három módon keletkezik. Egyrészt a már visszamondott gyűjtőkonténerekből, ez 2014 és 2017 között 10 millió forint fölötti megtakarítást eredményezett. Másrészt a szelektív gyűjtőkapacitás heti 110 000 liter. Ez a

mennyiség nem a kommunális kukákba kerül, tehát nem keletkezik pluszki költség. Hogy ez összegszerűen mekkora, ennek meghatározása nem könnyű. A megtakarítás harmadik módja az önkéntesek munkájának értéke. Ők az évek során kb. 18 millió forint értékű munkát végeztek.

Az EKSZ tárgyi és pénzügyi adományokat is szívesen fogad: [facebook/elteeksz](https://www.facebook.com/elteeksz)

Bere Anikó

Angyalok között

„Jelenleg koordinátor vagyok az ELTE sok helyszíne közül a Szerb utcában. Itt a szelektív hulladékgyűjtés a legfontosabb feladat. Nagyjából heti két órában önkénteskedem; ebben az önkéntesek toborzása, a leggyűjtés és az adminisztráció is benne van. A Szerb utcában nagyon csendes a munka. Most, hogy már harmadik éve munkálkodom itt, ismernek annyira, hogy merjenek kérdezni. A kérdések nagyon fontosak, mert így egyre több dolog kerülhet bele a szelektív gyűjtőkbe, amik tényleg oda is valók. Akik velem dolgoznak az utóbbi időben, azok mind igazi angyalok... Mindig változó, ki, mikor ér rá, de ha jön, akkor mindig felelősségteljes munkára számíthatunk.”

Kun Fanni

Ég a kéz alatt

„Körülbelül egy éve csatlakoztam a csapathoz, és főként koordinátori munkát végez. Nehéz felfogni, hogy valaki még ahhoz is lusta, hogy a szobája mellett lévő szelektív kukába dobja az ormótlan kólásflakont vagy a chipses zacskót, amik már kettecskén is kiszorítják a többi szemetet a kommunálisból. Szerencsére az év eleji toborzás meglepően sikeresen zárult, így jelenleg húsznál többen segítkeznek a „békét” fenntartani. Nem is gondoltam volna, hogy ilyen lelkesen, hatékonyan és noszogatás nélkül fog a kezük alatt égni a munka.”

IRÁNYBAN | MEGŐRZÉS ÉS MEGÚJULÁS

DR. SONKOLY GÁBOR, A BÖLCSÉSZEZETTUDOMÁNYI KAR (BTK) ÚJ DÉKÁNJA

„Első és legfontosabb céloom a Kar konszolidációja”

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

– **Hogyan látja a BTK helyzetét? Melyek a legfőbb célkitűzések?**

– A BTK helyzete rendkívül összetett, hiszen az ország első, legnagyobb és legrégebbi karáról van szó. Épp ezért döntéseink meghatározóak az egész magyarországi felsőoktatás szempontjából. Történeksként én a léptékváltással szeretek foglalkozni, így nézhetjük ezt a felsőoktatást, az országot, az ELTE vagy a Kar szempontjából is. A Kar szempontjából egyrészt engem is meglepett a költségvetési helyzetünk, amely igen jelentős strukturális hiánnyal terhelt. Ez valószínűleg összekapcsolódik a forráshiányos magyar felsőoktatás problémájával, azonban azt látnunk kell, hogy az egész felsőoktatás paradigmaváltás előtt áll. A 19. század elején kialakult a tudományegyetem, az 1960-as évektől pedig átálltunk a tömegoktatásra. Ez a tömegoktatás Magyarországon – és a keleti blokkban – annyira nem tudott érvényesülni: ami nyugaton egy hatékonyabb tömegoktatáshoz vezetett, az nálunk az 1990–2000-es években futott fel. Azonban mire meghozta volna gyümölcsét, egy merőben más, bizonytalan munkaerőpiaci jövőkép jelent meg. Ebben az összetett helyzetben kell megfelelően pozicionálnia magát egy hagyományos karnak. Így a legfontosabb kérdés, hogyan tudunk úgy megújulni, hogy hagyományainkat megőrizzük. Arra keressük a választ, hogy hogyan tudjuk alkalmazni a nemzetköziesítés szempontjait, hogyan tudjuk a széles nyelvoktatási portfóliónkat kamatoztatni, illetve, hogy a felsőoktatás – és Európa – angolszász irányba történő eltolódásával, hogyan tudunk érvényesülni. Első és legfontosabb céloom a Kar konszolidációja: olyan költségvetési pályára kell állítani a Kart, ami fenntartható – nem egy egyéves cél, de talán nem is hároméves feladat, azonban lépéseket tehetünk ennek irányába. A másik az üzemszerű működés: a hivatalok számonkérhető működését szeretném biztosítani mindazok esetében, amelyeknek én vagyok a munkáltatója, mind pedig azok esetében, amelyek a Kancelláriához tartoznak – így ezeket együttműködésben kell kidolgozni. A harmadik, egyben legfontosabb lépés az adatszolgáltatás fejlesztése oktatóink részéről: az adatbázisok megfelelő feltöltöttsége a Kar, illetve az Egyetem vizibilitásának szempont-

Dr. Sonkoly Gábor

„Egy olyan piaci helyzettel kell szembenéznünk, amelyben a magyar és a külföldi hallgatókért is egyre nagyobb a verseny. Az ELTE-nek ilyen tekintetben lépéselőnye van.

Sonkoly Gábor történész, a párizsi EHESS és az MTA doktora. Tudományos munkáját az újkori urbanizáció elemzésével kezdte; az elmúlt években az európai városok története mellett a kulturális örökség fogalmával, intézményesülésével, illetve a társadalomtudományokra és a történetírásra való hatásával foglalkozik. Főbb kutatási területe Magyarország 18-19. századi társadalomtörténete, az újkori várostörténet, a tér társadalomtörténete, valamint a kulturális örökség fogalma és története.

jából rendkívül fontosak. Egy olyan piaci helyzettel kell szembenéznünk, amelyben a magyar és a külföldi hallgatókért is egyre nagyobb a verseny. Az ELTE-nek ilyen tekintetben lépéselőnye van – ezt kell egy minél szélesebb és jól átgondolt oktatási profil kialakításával kihasználni.

– **A kari költségvetés tekintetében milyen stratégiát követ?**

– Az egyetemi vezetéssel egyetértésben a Bölcsészkar projekté válik a következő években. Ez azt jelenti, hogy szeretnénk a költségvetési átszabást egyetemi szinten megvalósítani. Mivel a Bölcsészkar a legnagyobb, így valószínűleg

a reformot itt kell megkezdenünk. Meg kell találni azokat az egységeket – ezek valószínűleg az intézetek

tési rendszerének átszabását is magával vonja. Továbbá mivel a Kar az ingóságok és az ingatlanok tekintetében egyaránt eléggé elavult körülmények között működik, fejlesztésekre van szükség. A Kancellária által kijelölt további cél a kiadások csökkentése. Kiadásaink túlnyomó többsége (90-95%) azonban bérkifizetés. Az elbocsátásokat nem tartom alternatívának, nemcsak azért, mert nem tartom a fenntarthatóság irányába mutató lépésnek, hanem azért sem, mert sem rövid, sem középtávon nem hoz bevételt.

– **Hogyan látja, mik lehetnek az idei év legnagyobb kihívásai?**

– Az egyik a rendszerszerű működés biztosítása, kiépítése a Karon. A második a nemzetközi hallgatói létszám növelése: azoknak a pilot projekteknek a meghatározása, amelyek külön fejlesztést igényelnek, és amelyek középtávon eddig is bizonyítottak, hogy nagyszámú és jó minőségű nemzetközi hallgatót tudnak bevonzani, ezzel növelve a Kar bevételét. A következő az új, projektszerű kiválósági támogatásnak a megfelelő és minél hatékonyabb elhelyezése a Karon. Az osztatlan tanárképzéssel kapcsolatos kérdések tisztázása szintén vitális, hiszen a múlt félévben láthattuk, hogy a tanári gyakorlatok körül igen komoly polémiák vannak. Ezt mindenképp rendezni kell, és azt hiszem, hogy a tanárképzés összegyememi rendezést igényel. Ebben kulcsszerepe van a Bölcsészkar-nak, hiszen magasan nálunk van a legtöbb osztatlan tanárképzéses hallgató. Szeretném tovább erősíteni a hallgatói párbeszédet: a HÖK-kel kidolgoztunk egy tervezetet egyfajta „world cafe konferenciák” megszervezésére, ahol a hallgatók által fontosnak tartott témákat érintenénk szakemberek segítségével. Ez lehet a munkaerőpiac, az a tény, hogy alapvetően kutatókat képzünk, miközben a hallgatók szerény százaléka lesz kutató, vagy az, hogy miért éri meg bölcsésznek lenni. Végezetül szeretném minél intenzívebben bevonnai a fiatalabb oktató társaimat is. Erre csak az év második felében kerül sor, de szeretnék egy docensi, adjunktusi, tanársegédi fórumot is, ahol ugyanebben a szellemben velük is nyíltan konzultálhatok. A kinevezés egy hihetetlen felelősség, és szeretnék azokkal mihamarabb megismerkedni, akik a saját feladataikon túl a Karért is tenni szeretnének a jövőben.

KÍVÜL | ELMÉLET ÉS GYAKORLAT

Találkozunk Kolozsváron!

Dr. Ioan-Aurel Pop, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem rektora

„A magyar felsőoktatás továbbra is követendő példaként áll a régió intézményei előtt.”

Dr. Ioan-Aurel Pop

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

– **A legfrissebb QS nemzetközi rangsorban a Babeş–Bolyai Tudományegyetem kiváló helyezést ért el. Ön szerint mi a siker titka?**

– Valóban, a BBTE már nem csupán Románia legrégebbi, legsokrétűbb és legnagyobb egyeteme, de jó pár éve a legrangosabb is. Ezt sikerült az Oktatási Minisztérium által hozott, nem túl nagylelkű költségvetési intézkedések mellett is elérni. Úgy gondolom, mindez a munkánknak és különösképpen a kutatáshoz való új hozzáállásunknak köszönhető. Nemrégiben az egye-

segítségével stimulálhatjuk a globális kutatást, motiválhatjuk a fiatalokat, és a nemzetközi adatbázisokban megjelentethetjük eredményeinket. Nagybbr hangúlyt fektettünk az angol nyelvű és nemzetközi publikációkra; olyan vegyes, interdiszciplináris csapatot hoztunk létre, amelyhez más egyetemek és országok kutatói is csatlakoztak. Figyelemmel kísérjük egyetemünk tagjainak publikációit, és honoráljuk azokat, akik a Nature, a Science vagy egyéb neves szakfolyóiratban publikálnak, illetve akik értékes támogatásokat – amely számos formában valósul meg – hoznak egyetemünkre.

A Quacquarelli Symonds (QS) 2018-as világrangsorában a Babeş–Bolyai Tudományegyetemről idén is négy szakterületet értékeltek a legjobbak között:

- Angol nyelv és irodalom: 251–300.
- Idegen nyelvek: 201–250.
- Kémia: 451–500.
- Matematika: 351–400.

közös indikátornak alárendelni, hiszen számos esetben az alkotás és a tehetség kibontakoztatása a cél.

– **Ön szerint mitől lehet egy egyetem versenyképes?**

– Egy egyetem versenyképessége nem csupán a rangsorokban elért eredményéből fakad, de a közönségben betöltött szerepéből is. Ezért például Kolozsvár ma már nem létezhet egyetemei, így a BBTE nélkül sem. Manapság Európa egyik legvonzóbb városává vált, amely egyrészt a BBTE élénk jelenlétének köszönhető az üzleti szektorban, a kulturális életben, illetve az önkormányzattal kötött együttműködéseiben. Mindezen felül, ha az egyetem diplomája elfogadott és akkreditált külföldön, az annak minőségét is fémjelzi.

– **Milyen stratégiát követnek, amely által még vonzóbbá tehető az egyetem az elkövetkező években?**

– Az egyetem arculata rendkívül fontos, azonban, ha ez nem egyezik a valósággal, annak fenntartása lehetetlen. Összinté kampányokat indítottunk, amellyel igyekszünk a világ minden országából diákokat megszólítani. Például minden januárban Budapestre látogatunk a közismert EDUCATIO Szakkiallításra. Legutóbb Kolozsvár mind a hat állami egyeteme – amelyek konzorciumban működnek együtt – képviseltette magát, és részt vett az úgynevezett „Ne vedem la Cluj!” (Találkozunk Kolozsváron!) promóciós kampányban, amely rendkívül sikeres volt.

– **És mit gondol, mennyire fontosak a rangsorok a hallgatók számára? Mennyire befolyásolják a döntéseiket, hogy a későbbiekben hol tanulnak majd?**

– Az egyetem „brandje” nagyon fontos a diákoknak. A márkanév értékét tovább növeli, ha a rangsorokban a BBTE előkelő helyet foglal el, ezért hangsúlyozzuk azokat a helyezéseket, ahol egyetemünk jól teljesített. A rangsorok hatására jó példa, hogy 2012 óta hallgatói létszámunk

nőtt, miközben minden más egyetem esetében csökkenés volt megfigyelhető.

– **Folytatnak olyan kutatásokat, amelyek a rangsorokkal foglalkoznak? Ha igen, milyen eredmények születtek?**

– Igen, kutatóink publikáltak a szcientometria témakörében, és tagjai voltak azon szakértői gárdának, amely a nemzeti rangsort alakította ki. Úgy találtuk, hogy egyes rangsorok a tartalom és minőség helyett a formális és kvantitatív kritériumokra fókuszálnak, míg más rangsorok esetében az eredményeket az önköltés és a nem megfelelő kritériumválasztás önmagában korrumpálja. Ilyen például a végzettséget szerzetek száma: a piaci résre építő egyetemek, amelyek miután lejelentik hallgatóik 100 százalékos eredményét, az élre kerülhetnek. Ez teljes mértékben abszurd.

– **Egyes elképzelések szerint az online kurzusok miatt a hagyományos egyetemek 95 százaléka az évszázad közepére eltűnhet. Egyetért ezzel az előrejelzéssel? Hogyan értékelné a magyar egyetemek helyzetét ebben a digitalizált környezetben?**

– Úgy vélem, ez egy elnagyolt előrejelzés, ami csak részben fog bekövetkezni. Az online kurzusoknak megvan a maga helyük, és bár egyre népszerűbbek, úgy gondolom, idővel a kurzustípusok közt csak arányosan érvényesülhetnek. Az nyilvánvaló, hogy a közvetlen, személyes párbeszéd a professzor és a hallgató között elengedhetetlen. A ma-

„Az egyetem arculata rendkívül fontos, azonban, ha ez nem egyezik a valósággal, annak fenntartása lehetetlen.”

tem professzorai közül egyesek még úgy gondolták, hogy a kutatás csupán egy lehetőség, azonban a törvények értelmében a felsőoktatás területén a kutatás ma már kötelező. Másodsorban, a BBTE nyíltan a kutatás és oktatás érintézménye, ezért nemcsak oktatói gárdánk vagy kutatóink esetében vitális kérdés, de posztgraduális és doktoranduszhallgatóink számára is rendkívül fontos. Így olyan lépéseket tettünk, amelyek

– **A megannyi felsőoktatási rangsортípus és kritérium közül Önök melyekre fókuszálnak?**

– A kritériumok különbözőek, amelyek olykor előnyünkre, máskor hátrányunkra válnak. Átfogó képzést biztosító egyetemenként nagy kihívást jelent például egyes amerikai kritériumok beépítése. Vannak továbbá olyan ritka specializációink, amelyeket rendkívül nehéz egyetlen

„Egy egyetem versenyképessége nem csupán a rangsorokban elért eredményéből fakad, de a közönségben betöltött szerepéből is.”

gyar egyetemek esetében kiemelném az értékes hagyományokat, az aktív társadalmi párbeszédet és a jövőről folytatott inspiráló diskurzusokat – ezeket az intézmények könnyedén kamatoztathatják. Így azt gondolom, hogy jelentős előny nyel rendelkeznek a jelenlegi digitális környezetben. Hadd emeljem itt ki Horváth Zoltán nagyszerű informatikaprofesszort, későbbi rektorhelyettest, jelenlegi dékánt, aki a BBTE Doctor Honoris Causa címét is megkapta. Ezzel is szeretnénk volna kifejezni elismerésünket a magyar felsőoktatás iránt, amely továbbra is követendő példaként áll a régió intézményei előtt.

IMPRESSZUM

ELTE Hírek
Az Eötvös Loránd Tudományegyetem lapja

Felelős kiadó: ELTE Szolgáltató Központ
Elérhetőségek: e-mail: eltehirek@kancellaria.elte.hu | tel: +36 1 411 6500/1358
ISSN 2498-8162